

Ocena stanu sanitarnego powiatu oławskiego za rok 2024

Zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. (Dz. U. z 2024 r., poz. 416 z późn. zm.) Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami: higieny środowiska, higieny pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku, higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne.

Do oceny stanu warunków zdrowotnych ludności powiatu istotne znaczenie mają te elementy otoczenia, które związane są z masową i długotrwałą ekspozycją na czynniki patogenne. Można do nich zaliczyć m. in.:

- żywność, której zanieczyszczenia chemiczne i mikrobiologiczne implikują istotne skutki zdrowotne;
- wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, która może być źródłem groźnych zakażeń lub zatruć;
- środowisko pracy, w którym występują czynniki szkodliwe i uciążliwe dla zdrowia;
- stan sanitarny obiektów żywnościowo – żywieniowych, podmiotów leczniczych, placówek nauczania i wychowania i innych obiektów użyteczności publicznej.

Organy Inspekcji Sanitarnej realizują zadania mające na celu zwalczanie zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, poprzez monitorowanie sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych oraz działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

W powiecie oławskim 2024 r. zarejestrowano 4 przypadki zatruć pokarmowych o etiologii salmonellozowej, nie rejestrowano ognisk zbiorowych zatruć pokarmowych.

Ponadto w 2024 r. zarejestrowano:

- 23 przypadki bakteryjnych zakażeń jelitowych wywołanych przez *Clostridium difficile*,
- 36 przypadków biegunek o etiologii rotawirusowej,
- 28 przypadków biegunek o etiologii norowirusowej,
- 14 przypadków biegunek o etiologii adenowirusowej,
- 68 przypadków biegunek wirusowych o nieokreślonej etiologii,
- 77 przypadków biegunek o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu,
- 9 przypadków róży wywołanej przez *Streptococcus pyogenes*,
- 1 przypadek posocznicy wywołanej przez *Streptococcus pyogenes*,
- 77 przypadków płonicy (szkarlatyny),
- 33 przypadki krztuśca,
- 1 przypadek świnki (nagminnego zapalenia przyusznicy),
- 3 przypadki kiły,
- 4 przypadki nowo wykrytych zakażeń wirusem HIV,
- 1 przypadek innej choroby przenoszonej drogą płciową wywołanej przez Chłamydie,
- 1 przypadek wirusowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych o etiologii nieokreślonej,
- 1 przypadek zapalenia opon mózgowo – rdzeniowych wywołane przez *Streptococcus pneumoniae*,
- 6 przypadków posocznicy wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae*,
- 3 przypadki posocznicy oraz zapalenia płuc wywołanego przez *Streptococcus pneumoniae*,
- 170 przypadków ospy wietrznej.

W 2024 roku na terenie powiatu oławskiego zgłoszono 84 pogryzienia przez zwierzęta, w 8 przypadkach podjęto profilaktyczne szczepienia przeciwko wściekliznie (2 osoby pogryzione przez nieznanego kota, 6 przez nieznanego psa). W 2025 r. (do dnia 14.02.2025 r.) zgłoszono 7 pogryzień przez zwierzęta.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie infekcji dróg oddechowych

W związku z nowelizacją Programu Badań Statystycznych Statystyki Publicznej na 2023 r., z dniem 7 lipca 2023 r., zniesiony został obowiązek składania przez placówki medyczne do Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawozdań MZ-55 „Tygodniowy, dzienny meldunek o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę”. Dotychczasowe meldunki epidemiologiczne dotyczące zachorowań na grypę i jej podejrzeń, które były publikowane na stronie NIZP PZH – PIB, zostały zastąpione „Raportami o poradach ambulatoryjnych udzielonych z powodu ostrych infekcji układu oddechowego”, które publikowane są na stronie Centrum e-Zdrowie.

Raporty te prezentują częstość udzielania porad w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej z powodu ostrych infekcji układu oddechowego w podziale na grupy wieku. Źródłem danych dla raportu są udzielone przez podmioty wykonujące działalność leczniczą świadczenia zdrowotne należące do kategorii „porada”, które zostały zaraportowane do Centrum e-Zdrowia w ramach obowiązkowego raportowania tzw. zdarzeń medycznych.

W raporcie ujęte są zbiorczo kody ICD-10, które odpowiadają rozpoznaniom ostrych zakażeń układu oddechowego:

1. J00–J06 Ostre zakażenia górnych dróg oddechowych
2. J09–J18 Grypa i zapalenie płuc
3. J20–J22 Inne ostre zakażenia dolnych dróg oddechowych
4. U07.1 i U07.2 tzn. COVID-19 potwierdzony laboratoryjnie lub rozpoznany na podstawie objawów klinicznych.

W roku 2024 zarejestrowano 283 przypadki grypy potwierdzone laboratoryjnie, 67 osób hospitalizowano, natomiast w roku 2025 r. (do dnia 14.02.2025 r.) 444 przypadki grypy potwierdzone laboratoryjnie, 52 osoby hospitalizowano.

Z terenu powiatu oławskiego jeden podmiot leczniczy – Podstawowa Opieka Zdrowotna ul. Baczyńskiego 1, uczestniczy w programie nadzoru nad grypą SENTINEL (zintegrowany system nadzoru wirusologicznego i epidemiologicznego nad grypą w Polsce).

Najskuteczniejszą metodą zapobiegania zachorowaniom na grypę są szczepienia ochronne.

W roku 2024 zarejestrowano 447 przypadków zachorowań na COVID-19, 58 osób hospitalizowano. W okresie od 01.01.2025 r. do 14.02.2025 r. zarejestrowano 14 przypadków zachorowań na Covid-19, 2 osoby hospitalizowano.

W roku 2024 zarejestrowano 104 przypadki zakażenia wirusem RSV, 72 osoby hospitalizowano, natomiast w roku 2025 r. (do dnia 14.02.2025 r.) 14 przypadków zakażenia wirusem RSV, 1 osobę hospitalizowano.

Nowości w dostępności do szczepień

W Polsce od dnia 1 czerwca 2023 r. został uruchomiony program powszechnych szczepień przeciw HPV, który skierowany do dziewcząt i chłopców po ukończeniu 11. roku życia do ukończenia 14. roku życia. HPV (Human Papilloma Virus) to nazwa ludzkiego wirusa brodawczaka. HPV odpowiada za zachorowania na raka szyjki macicy, a także inne choroby nowotworowe. W ramach programu szczepień przeciw HPV dostępne są bezpłatnie dwie szczepionki: 2-walentna szczepionka Cervarix i 9-walentna szczepionka Gardasil 9. Szczepienie można wykonać w przychodniach Podstawowej Opieki Zdrowotnej. W 2024 r., w placówkach na terenie powiatu oławskiego, podano 949 dawek szczepionki Gardasil. W związku z Obwieszczenie Ministra Zdrowia z dnia 30 sierpnia 2023 r. w sprawie wykazu refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz

wyrobów medycznych na 1 września 2023 r., szczepionka 2-walentna Cervarix przeciw HPV jest bezpłatna dla wszystkich dzieci od 9 do 18. roku życia. Dzieci w innym wieku niż objęte programem (czyli w wieku 9–11 lat oraz 14–17) mogą zostać bezpłatnie zaszczepione tą szczepionką przeciw HPV.

Od dnia 15 października 2024 r., szczepienia przeciw krztuścowi dla kobiet w ciąży zostały objęte programem zalecanych szczepień ochronnych, dla których zakup szczepionek finansowany jest przez ministra właściwego do spraw zdrowia. Szczepionka podawana jest kobietom w ciąży po ukończeniu 27. do 36. tygodnia ciąży, a w uzasadnionych przypadkach zagrożenia przedwczesnym porodem – po ukończeniu 20. tygodnia ciąży, w schemacie jednodawkowym. Szczepienia są realizowane przez placówki Podstawowej Opieki Zdrowotnej, w której pacjentka ma złożoną deklarację wyboru świadczeniodawcy. W 2024 r. w ramach programu zaszczepiono 22 kobiety w ciąży.

Stan sanitarno-techniczny obiektów użyteczności publicznej

Kontrole stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej objęły zakłady fryzjerskie (63 kontrole), kosmetyczne (51 kontrole), fryzjersko-kosmetyczne (3 kontrole), solaria (8 kontrole), stacje paliw (8 kontrole), hotele (6 kontrole) i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie (10 kontrole).

Nadzór nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

W 2024 r. przeprowadzono 21 kontroli mających na celu nadzorowanie procesu ekshumacji. Wydano 85 decyzji o wyrażeniu zgody na przeprowadzenie ekshumacji oraz 2 decyzje o braku zgody na przeprowadzenie ekshumacji. Zaopiniowano pozytywnie 23 wnioski o sprowadzenie zwłok obywateli Polski z innych państw.

Zaopatrzenie w wodę

Pod nadzorem PSSE znajduje się ogółem 19 wodociągów na terenie powiatu, w tym:

- 2 wodociągi miejskie o wydajności > 1000 m³/d
- 10 wodociągów sieciowych z produkcją dobową pomiędzy 101-1000 m³/d oraz 5 wodociągów z produkcją < 100 m³/d
- 1 wodociąg lokalny z produkcją wody na potrzeby ośrodka
- 1 wodociąg zakładowy.

W ramach państwowego nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia pobierano próbki wody, do badania w ramach monitoringu kontrolnego i przeglądowego.

Ponadto, przedsiębiorstwa produkujące wodę, prowadziły badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej.

Na podstawie wyników przeprowadzonych badań laboratoryjnych PPIS uznał, w ocenie rocznej, wodę podawaną przez wodociągi za przydatną do spożycia.

Stan techniczny obiektów i urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia oceniono jako dobry.

Baseny kąpielowe.

Baseny miejskie „Termy Jakuba” Sp. z o.o. w Oławie.

W 2024 r., w ramach nadzoru nad jakością wody, pobrano do badania 20 próbek wody do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych oraz 5 próbek wody do badań w kierunku *Legionella*.

Ponadto z pływalni odkrytej, której zarządcą są Baseny Miejskie Termy Jakuba Sp. z o.o., pobrano w ramach nadzoru 2 próbki wody do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych oraz 2 próbki wody do badań w kierunku *Legionella*.

Dodatkowo zarządca basenu prowadził badania jakości wody basenowej, w ramach kontroli wewnętrznej.

Obiekt w dobrym stanie technicznym.

Kryta pływalnia w Jelczu-Laskowicach.

W 2024 r. prowadzono bieżący nadzór nad jakością wody do kąpieli. W związku z tym pobrano 8 próbek wody do badań bakteriologicznych i fizykochemicznych oraz 2 próbki wody do badań w kierunku *Legionella*.

Dodatkowo, zarządca basenu prowadził badania jakości wody basenowej, w ramach kontroli wewnętrznej.

Obiekt jest w dobrym stanie technicznym.

Kapielisko w Jelczu-Laskowicach.

W 2023 r. objęto nadzorem kapielisko – „Pierwszy Staw Jelczański”.

Organizator w ramach kontroli wewnętrznej pobrał po 3 próbki wody do badań mikrobiologicznych. Woda każdorazowo spełniała wymagania sanitarne.

Pracownik PSSE w Oławie pobrał do badania 1 próbkę wody oraz przeprowadził 1 kontrolę sanitarną obiektu.

Nadzór nad obiektami żywieniowo – żywnościowymi

W roku 2024 nadzorem sanitarnym objęto 1008 obiektów żywnościowo – żywieniowych na terenie powiatu. Pracownicy sekcji BŻŻ pełnili nadzór nad obiektami żywieniowo-żywnościowymi wg opracowanego harmonogramu kontroli sanitarnych, a także w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu dokonywali poboru próbek zgodnie z opracowanym planem oraz z otrzymanych raportów z badań opracowywali do nich orzeczenia. Pracownicy sekcji oceniali sposób znakowania pobranych próbek oraz na bieżąco przeprowadzali kontrole związane z odbiorami obiektów, interwencjami klientów oraz w ramach systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środków żywienia zwierząt (RASFF).

Przeprowadzono 580 kontroli sanitarnych w zakresie oceny spełnienia wymagań higienicznych, w tym kontroli granicznych określonych w obowiązującym ustawodawstwie żywnościowym. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano 51 decyzji administracyjnych w celu zrealizowania zaleceń pokontrolnych, w tym 17 decyzji o zakazie wprowadzania do obrotu środków spożywczych.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli, w większości obiektów stwierdzono prawidłową realizację w zakresie przestrzegania zasad GHP/GMP, czyli dobrej praktyki higienicznej i dobrej praktyki produkcyjnej oraz systemu HACCP w procesie produkcji i obrotu żywnością, jak również zasad identyfikowalności żywności przez operatorów żywności.

W ramach unijnego Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt (system RASFF) w roku 2024 w wyniku otrzymanych informacji o produktach, które nie spełniały wymagań przepisów prawnych i stanowiły zagrożenie dla zdrowia i życia konsumentów każdorazowo podejmowano działania po otrzymaniu powiadomień alarmowych, a o wynikach powiadamiano WSSE. We wszystkich obiektach niebezpieczne produkty były wycofywane przez dystrybutorów bądź zostały zakupione przez klientów indywidualnych.

W placówkach handlowych, gastronomicznych oraz zakładach produkcyjnych pobrano 164 próbki środków spożywczych i materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością do badań mikrobiologicznych i chemicznych z następujących grup asortymentowych:

- mleko i przetwory mleczne,
- środki żywienia specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz suplementy diety,
- ziarna zbóż, przetwory zbożowo-mączne,
- wyroby cukiernicze i ciastkarskie,
- mięso i przetwory mięsne,

- ryby, przetwory rybne i owoce morza,
- tłuszcze roślinne
- owoce, warzywa
- przetwory owocowe
- drób i przetwory drobiarskie
- wyroby garmażeryjne
- naturalna woda mineralna, napoje
- koncentraty spożywcze
- alkohol.

Wyniki analiz większości pobranych próbek środków spożywczych były prawidłowe. Kwestionowano:

- 5 próbek środków spożywczych z grupy przetwory mięsne, pobranych do badań w zakresie parametrów mikrobiologicznych z uwagi na stwierdzenie obecności pałeczek z rodzaju *Salmonella* spp.
- 1 próbkę warzyw pobranych do badań w zakresie określenia pozostałości pestycydów, z uwagi na przekroczenie wartości NDP imidaklopyrydu.

W związku z powyższym opracowano powiadomienia informacyjne, wszczęto postępowanie administracyjne w celu ustalenia opłaty za pobranie i przeprowadzone badania próbek.

W 2024r. w dziale BŻiŻ zarejestrowano 28 wniosków obywateli dotyczących zakładów obrotu żywnością, zakładów produkcji żywności oraz zakładów żywienia zbiorowego. Interwencje dotyczyły:

- nieprawidłowego stanu sanitarno-higienicznego zakładu i otoczenia
- niewłaściwej jakości zdrowotnej środka spożywczego
- sprzedaży środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia,
- obecności szkodników
- higieny osobistej personelu
- nieprawidłowego znakowania suplementów diety.

Na 28 wniesionych interwencji jedna została przekazana zgodnie z właściwością rzeczową, 27 załatwiono we własnym zakresie, w tym jedną pozostawiono do rozpatrzenia w następnym okresie sprawozdawczym. Sześć wniesionych wniosków było zasadnych. Za nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli zastosowano sankcje wynikające z przepisów prawa.

W ramach prowadzonego nadzoru w 51 obiektach nałożono mandaty karne na łączną kwotę 12800 zł za zły stan sanitarno-higieniczny, brak realizacji zasad systemu HACCP oraz wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia/ daty minimalnej trwałości.

Ocena warunków sanitarnych w placówkach oświatowo – wychowawczych

W 2024 roku przeprowadzono łącznie 52 kontrole w placówkach oświatowo-wychowawczych, mające na celu ocenę stanu sanitarno-technicznego obiektów objętych nadzorem.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano łącznie 6 decyzji administracyjnych nakazujących zapewnienie właściwego stanu sanitarno-technicznego. Nieprawidłowości stwierdzone podczas przeprowadzonych kontroli dotyczyły:

- w sali informatycznej na ścianach przy oknie zacieki, ściany mokre z odpadającymi fragmentami tynku i farby (szkoła podstawowa);
- w toalecie na suficie zacieki z pękającą, odpadającą farbą, brak klapy deski sedesowej oraz brak osłon na przyciskach spłuczek przy miskach ustępowych, na placu zabaw konstrukcje drewniane częściowo spróchniałe (przedszkole publiczne);
- w szatni na suficie i ścianach zacieki z pękającą, odpadającą farbą (punkt przedszkolny publiczny);
- w sali grupy 3 parkiet pościerany, trudny do utrzymania w czystości, w salach grupy 1-4 przebywa za dużo dzieci w stosunku do metrażu sal w roku szkolnym 2024/2025.

- w salach lekcyjnych, mi. in.: pracowni historycznej, biologiczno-chemicznej, przedmiotów zawodowych oraz fizycznej parkiet pościerany, trudny do utrzymania w czystości, z ubytkami (ckziu)
 - w bocznym wyjściu ze szkoły stopnie niezabezpieczone, brak barierek (szkołą podstawowa)
- W przerwie wakacyjnej oraz zimowej objęto nadzorem sanitarnym placówki wypoczynkowe zgłoszone do właściwego Kuratora Oświaty. Placówki wypoczynku zimowego i letniego zostały należycie przygotowane, nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości w czasie trwania wypoczynków.

Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy

2024 roku przeprowadzono 70 kontroli, które dotyczyły bieżącego nadzoru sanitarnego (skontrolowano 61 zakładów/obiektów). W 8 skontrolowanych zakładach stwierdzono przekroczenie wartości dopuszczalnej czynnika szkodliwego występującego w środowisku pracy, tj.:

- a) hałasu – 7 zakładów (w przekroczeniu pracuje łącznie 60 osób),
- b) substancji chemicznej (formaldehyd) – 1 zakład (w przekroczeniu pracowały 4 osoby).

Do PSSE w Oławie wpłynęło 8 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych. Wydano łącznie 20 decyzji dotyczących chorób zawodowych, w tym:

- ♦ 10 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej:
 - przewlekłe zapalenie okołostawowe barku (poz. 19.4) – 1 decyzja,
 - przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej (poz.19.5) – 1 decyzja,
 - zespół cieśni w obrębie nadgarstka (poz. 20.1) – 8 decyzji.
- ♦ 5 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej:
 - niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosi i trwałą dysfonią (poz. 15.3) – 1 decyzja,
 - przewlekłe zapalenie ścięgna i jego pochewki (poz. 19.1) – 1 decyzja,
 - przewlekłe zapalenie okołostawowe barku (poz. 19.4) – 1 decyzja,
 - zespół cieśni w obrębie nadgarstka (poz. 20.1) – 2 decyzje.
- ♦ 5 decyzji o umorzeniu postępowania:
 - zespół cieśni w obrębie nadgarstka (poz. 20.1) – 5 decyzji.

Pracownicy Sekcji Higieny Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Oławie w 2024 r. prowadzili działalność kontrolną, która miała na celu nie tylko nadzór bieżący nad zakładami pracy, ale przede wszystkim uwzględniała aspekt zdrowotny zatrudnionych pracowników. W związku z powyższym na terenie powiatu oławskiego prowadzono liczne działania edukacyjno-informacyjne (podczas kontroli) dotyczące m.in.:

- a) ochrony zdrowia pracowników w zakładach pracy, w których występują substancje lub mieszaniny rakotwórcze lub mutagenne oraz procesy technologiczne związane z narażeniem na czynniki rakotwórcze lub mutagenne;
- b) zagadnień w zakresie działalności pionu higieny pracy związanych m.in.: z chorobami zawodowymi, czynnikami szkodliwymi w środowisku pracy, środkami ochrony indywidualnej, ergonomią stanowisk pracy. W realizacji tych działań korzystano z ulotek opracowanych dla pracodawców;
- c) ochrony zdrowia pracowników biorących udział w pracach przy składowiskach odpadów popowodziowych (sektor gospodarki odpadami);
- d) ochrony zdrowia pracowników w zakładach pracy z sektora gospodarki odpadami poprzez przekazanie materiałów pt.: „Informacje dla Uczestników projektu PARC” oraz „Informacje dla firma uczestniczących w projekcie PARC”. Jest to projekt badawczy pod tytułem „Partnerstwo na rzecz oceny ryzyka związanego

z chemikaliami” (The European Partnership for the Assessment of Risks from Chemicals, skrót z ang. PARC), który ma na celu analizę narażenia ludzi na chemikalia i związanego z tym ryzyka dla zdrowia poprzez wykorzystanie biomonitoringu człowieka. Celem badania jest potwierdzenie, czy obecne środki bezpieczeństwa i kontroli stosowane w miejscach pracy w całej Europie mogą chronić pracowników przed narażeniem na szkodliwe substancje (takie jak metale, środki zmniejszające palność, ftalany, plastyfikatory, bisfenole i substancje PFAS (per- i polifluoroalkilowe) w sektorze gospodarki odpadami;

- e) ochrony zdrowia pracowników narażonych na działanie toksyn produkowanych przez glony z gatunku *Prymnesium parvum* w środowisku wodnym;
- f) nowoczesnych rozwiązań w zakresie ochrony przed hałasem, ochron zbiorowych oraz indywidualnych np.: informacje o aplikacji wspomagającej dobór ochronników słuchu do wielkości charakteryzujących hałas na stanowisku pracy oraz przedstawienie wytycznych prawidłowego umieszczania wkładek przeciwhałasowych w przewodzie słuchowym oraz urządzenie do szybkiej oceny prawidłowości ich umieszczania (<https://m.ciop.pl/CIOPPortalWAR/file/94576/WYTYCZNE-Prawidlowe-umieszczaniewkladek-przeciwhałasowych.pdf>).

Ponadto, podejmowane były działania w ramach kampanii EU-OSHA (<https://www.gov.pl/web/wsse-wroclaw/bezpieczna-i-zdrowa-praca-w-epoce-cyfrowej>)

na rzecz zdrowego miejsca pracy pt. „Bezpieczna i zdrowa praca w epoce cyfrowej” prowadzona przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA) - podczas kontroli przekazywane były informacje na temat kampanii i materiałów dostępnych na stronie internetowej. Dodatkowo udostępniono pracodawcom ulotki, na temat „*Alkohol a nowotwory*” z Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Podczas kontroli przeprowadzanych w zakładach sprawdzano również realizację ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Nie stwierdzono nieprawidłowości tym zakresie.

Zapobiegawczy nadzór sanitarny

W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2024 roku:

- dokonano 22 kontroli
- wydano łącznie 214 opinii, uzgodnień, stanowisk itp.

Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

Promocja zdrowego trybu życia jest głównym obszarem potencjału przedłużenia życia Polaków oraz warunkiem poprawy jego jakości, co nabiera szczególnego znaczenia w kontekście możliwości sprostania wyzwaniom cywilizacyjnym związanym z potrzebą zachowania wysokiego poziomu aktywności zawodowej.

W ramach prowadzonych działań oświatowo-promocyjnych realizowano zadania w następujących obszarach:

1. Program edukacyjny „Trzymaj Formę”- 14 szkół (1870 uczniów);
2. Program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne”- 8 przedszkoli (559 dzieci);
3. Program edukacyjny antynikotynowy dla dzieci „Czyste powietrze wokół nas”- 7 przedszkoli i 4 szkoły podstawowe (411 dzieci);
4. Program antynikotynowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”- 6 szkół (213 uczniów);
5. Program edukacyjny „Wybierz Życie- Pierwszy Krok”- 3 szkoły (516 uczestników -486 uczniów i 30 rodziców);
6. Program edukacyjny „Znamie! Znam je?”- 2 szkoły (139 uczestników- 114 uczniów i 25 rodziców);
7. Program edukacyjny „Podstępne WZW”- 1 szkoła (98 uczniów);

- 8.** Program edukacyjny „ ARS, czyli jak dbać o miłość”- 4 szkoły (549 uczestników- 464 uczniów i 85 rodziców);
- 9.** Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS
- 3 szkoły realizujące program - uczestniczyło 253 uczniów
 - kampania informacyjna dot. m. in. testowania kobiet w ciąży w kierunku HIV na profilach facebook i twitter PSSE w Oławie
 - ulotki informacyjne dotyczące postępowania w przypadku narażenia na materiał potencjalnie zakaźny HIV/HCV/HBV- dystrybuowane do salonów kosmetycznych i fryzjerskich (10 sztuk) oraz placówek POZ na terenie powiatu oławskiego (85 sztuk).
 - Tydzień testowania- kampania informacyjna w lokalnych mediach i na stronach samorządów (446 odbiorców) oraz na profilach facebook i twitter PSSE w Oławie
- 10.** Światowy Dzień Walki z AIDS:
- materiały drukowane rozdane podczas obchodów Dnia Walki z AIDS w Muzeum Wena- 113 sztuk
 - Obchody Światowego Dnia Walki z AIDS- akcja testowania w Muzeum Motoryzacji Wena w Oławie przy współpracy z punktem PKD we Wrocławiu, PCK w Oławie oraz Uniwersytetem Medycznym we Wrocławiu- 84 uczestników
 - Obchody Światowego Dnia Walki z AIDS w szkołach na terenie powiatu oławskiego- 1003 uczniów
 - dystrybucja materiałów drukowanych w szkołach na terenie powiatu oławskiego- 879 sztuk
 - kampania informacyjna zamieszczona w lokalnych mediach i na stronach samorządów (1075 odbiorców) oraz na profilach facebook i twitter PSSE w Oławie.
- 11.** Światowy Dzień Zdrowia:
- Obchody Światowego Dnia Zdrowia w Centrum Handlowym Quick Park zorganizowane wspólnie z Oddziałem NFZ we Wrocławiu, PCK w Oławie, Uniwersytetem Medycznym we Wrocławiu, Komendą Powiatową Policji w Oławie oraz Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Oławie- 193 uczestników
 - Obchody Światowego Dnia Zdrowia w szkołach i przedszkolach na terenie powiatu oławskiego- 1739 uczniów/dzieci
 - kampania informacyjna w internecie za pośrednictwem profili facebook i twitter PSSE w Oławie.
- 12.** Profilaktyka Palenia Tytoniu:
- a)** Światowy Dzień Bez Tytoniu:
- uczniowie biorący udział w obchodach Światowego Dnia Bez Tytoniu w szkolnych na terenie powiatu oławskiego- 1089 uczniów
 - dystrybucja materiałów drukowanych do szkół na terenie powiatu oławskiego- 76 sztuk
 - kampania informacyjna na profilach facebook i twitter PSSE w Oławie
- b)** Światowy Dzień Rzucania Palenia:
- Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia w szkołach na terenie powiatu oławskiego- uczestniczyło 1088 uczniów.
 - kampania informacyjna na profilach facebook i twitter PSSE w Oławie
- 13.** Profilaktyka używania narkotyków, w tym środków zastępczych:
- kampania informacyjna w internecie na profilach facebook i twitter PSSE w Oławie
 - dystrybucja materiałów drukowanych w holu PSSE oraz podczas imprez plenerowych- 7 sztuk
 - dystrybucja materiałów drukowanych w szkołach na terenie powiatu oławskiego- 184 sztuki
 - zorganizowano 1 naradę z przedstawicielką Komendy Powiatowej Policji w Oławie dotyczącą współpracy podczas realizowania programów profilaktyki zażywania środków psychoaktywnych
 - zajęcia prowadzone wspólnie z przedstawicielem Straży Miejskiej w Oławie dotyczące m. in. udzielania pierwszej pomocy w przypadku przedawkowania substancji psychoaktywnych- uczestniczyło 142 uczniów z Zespołu Szkół im. Zjednoczonej Europy w Oławie.

- zajęcia dotyczące profilaktyki zażywania substancji psychoaktywnych prowadzone wspólnie z przedstawicielką Komendy Powiatowej Policji w Oławie (166 uczniów w SP nr 3 i 8 oraz Gminnej SP w Oławie i SP w Marcinkowicach)
- działania dotyczące profilaktyki zażywania narkotyków z wykorzystaniem narkogogli prowadzone podczas imprez plenerowych – 82 osoby
- 14.** Profilaktyka spożycia alkoholu- dystrybucja ulotek w zakładach pracy- 70 sztuk
- 15.** Porady dotyczące oceny i przydatności do spożycia grzybów- 7 osób
- 16.** Światowy Dzień Seniora i Europejski Dzień Seniora- kampania informacyjna w mediach społecznościowych- profil facebook i twitter PSSR w Oławie
- 17.** Kampanie EFSA „Wybieraj Bezpieczną Żywność” oraz „Chrońmy rośliny” - kampania informacyjna w mediach społecznościowych na profilu facebook PSSE w Oławie.
- 18.** Kampania „Czyste Ręce”- zajęcia edukacyjne w SP nr 1 w Oławie- 132 uczniów
- 19.** Laurka Dla Mamy- promowanie badań cytologicznych wśród mam przedszkolaków powiatu oławskiego- uczestniczyło 26 przedszkoli (4 429 uczestników- dzieci, rodzice i pracownicy przedszkoli).
- 20.** Europejski Tydzień Wiedzy o Antybiotykach oraz Światowy Dzień Wiedzy o Antybiotykach – kampania informacyjna w lokalnych mediach i na stronach samorządów (395 odbiorców) oraz na profilach facebook i twitter PSSE w Oławie
- 21.** Kampania dotycząca szczepień:
 - dystrybucja ulotek dla placówek POZ na terenie powiatu oławskiego- 165 sztuk
 - kampania informacyjna na profilach facebook i twitter PSSE w Oławie
- 22.** Bezpieczeństwo podczas zimowego wypoczynku
 - a) Akcja Zimowa 2023/2024:
 - zajęcia „Jak zdrowo i bezpiecznie spędzić ferie zimowe” prowadzone dla uczniów klas II z SP nr 1,2,3,4,5,8 oraz Gminnej SP w Oławie- 327 uczniów
 - zajęcia dotyczące zdrowego wypoczynku zimą w Oddziale Dziecięcym Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Oławie - 20 dzieci w wieku 6-10 lat
 - senior on-line- bezpieczeństwo zdrowotne seniorów w zimie- film zamieszczone na kanale YouTube Komendy Powiatowej Policji w Oławie- 71 wyświetleń filmu
 - zajęcia pierwszej pomocy m. in w przypadkach zatrucia substancjami psychoaktywnymi prowadzone wspólnie z reprezentantem Straży Miejskiej w Oławie dla uczniów Zespołu Szkół im. Zjednoczonej Europy w Oławie- 142 uczniów
 - kampania informacyjna na profilach facebook i twitter PSSE w Oławie
 - b) Akcja Zimowa 2024/2025:
 - konkurs plastyczny „Czysty i bezpieczny powiat oławski” we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Oławie oraz ZGO Gać Spółka z o. o.- 38 uczestników- uczniowie klas I-III z szkół podstawowych na terenie powiatu oławskiego. W Ośrodku Kultury w Oławie utworzono wystawę prac laureatów konkursu.
 - punkt informacyjno-edukacyjny podczas Niedzieli Przedsiębiorczości pod hasłem „Zdrowie”- 226 odwiedzających
 - kampania informacyjna na profilach facebook i twitter PSSE w Oławie
- 23.** Bezpieczeństwo podczas letniego wypoczynku- Akcja Letnia 2024
 - konkurs plastyczny „Zdrowe i bezpieczne wakacje” – 16 uczniów klas I szkół podstawowych powiatu oławskiego
 - zajęcia zdrowe i bezpieczne wakacje malucha w Oddziale Dziecięcym Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Oławie- 18 pięcioletków z Miejskiego Przedszkola nr 2 w Oławie
 - zajęcia zdrowe i bezpieczne wakacje prowadzone wspólnie z przedstawicielką Komendy Powiatowej Policji w Oławie- 187 uczniów klas IV szkół podstawowych na terenie Oławy
 - Dzień Dziecka w Jelczu- Laskowicach- „Challenge dla zdrowia”- gry i zabawy dla dzieci- 204 uczestników

- strefa zdrowia podczas Dni Oławy- Dni Koguta utworzona wspólnie z Oddziałem NFZ we Wrocławiu, PCK w Oławie, Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Oławie- 389 uczestników
- punkt informacyjny podczas Dożynek Gminy Oława- 87 uczestników.
- zorganizowano 3 narady z Dyrektorem Centrum Sztuki oraz i instruktorem ds. sekcji i kursów w Centrum Sztuki w Oławie w związku z współpracą podczas organizacji konkursu plastycznego „Zdrowe i Bezpieczne Wakacje” oraz 1 z kierownikiem Oddziału Dziecięcego Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Oławie dotyczącą organizacji zajęć „Bezpieczne wakacje malucha”.
- kampania informacyjna na profilach facebook i twitter PSSE w Oławie
- informacje opublikowane w mediach oraz na stronach internetowych i profilach facebook partnerów wydarzeń realizowanych w ramach Akcji Letniej- 8 325 odbiorców

24. Materiały drukowane rozdane w ramach programów edukacyjnych:

- Podstępne WZW- 208 sztuk
- Wybierz Życie Pierwszy Krok- 1150 sztuk
- Znamie! Znam je?- 1212 sztuk
- Trzymaj Formę- 26 sztuk

25. Komunikacja za pomocą mediów społecznościowych- na profilach PSSE w Oławie Facebook i Twitter (X) – zamieszczono 912 postów, które zostały wyświetlone 103 565.

Działania związane z sytuacją powodziową w 2024 r.

W związku z ogłoszeniem na terenie powiatu oławskiego, we wrześniu 2024 r., stanu pogotowia przeciwpowodziowego, a następnie od 16.09.2024r. stanu alarmu powodziowego, ze względu na przekroczenie stanów alarmowych na rzekach Odra i Oława PPIS w Oławie podejmował liczne działania mające na celu zminimalizowanie zagrożeń w zakresie sanitarno-epidemiologicznym.

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi, na terenie całego powiatu oławskiego, była dostarczana stale, nie odnotowano przerw w dostawie, awarii ani podtopień ujęć wody. Czasowo wyłączono z użytkowania jedną studnię głębinowo na terenie miasta Oława (ze względu na bliskie położenie do rzeki Oława). Pozostałe studnie działały bez zakłóceń.

Na okres 10-12 dni zostały wyłączone, ze względu na prawdopodobieństwo podtopienia szafek sterowniczych, przepompownie ścieków w Gminie Oława w miejscowości Drzemlikowice (1 szt.) oraz Siecieborowice (1 szt.). Ponadto, z powodu zalania wyłączono użytkowanie oczyszczalni ścieków w Brzegu (woj. Opolskie). Oczyszczalnia ta obsługuje część miejscowości zlokalizowanych na terenie powiatu oławskiego – gminy Oława – Bystrzyca, Janików, Stary Górnik, Stary Otok, Gać, Maszków, Psary, Chwalibóżyce, Jankowice Male, Osiek oraz Niemil.bŚcieki z powyższych miejscowości były awaryjnie odbierane beczkowitzem.

Podtopiona/zalana została jedna studnia, stanowiąca indywidualne ujęcie wody dla domu jednorodzinnego w Gminie Oława, niezasilanego z wodociągu sieciowego.

W związku z brakiem zalanych obiektów żywnościowo-żywnościowych nie przeprowadzano kontroli w przedmiotowym okresie ani nie pobierano próbek żywności do badania.

PSSE w Oławie dysponowała szczepionkami przeciwężcowymi dla osób, które brały udział w zwalczaniu skutków powodzi oraz miały kontakt z wodą powodziową. Szczepionki były wydawane do punktów szczepień w podmiotach leczniczych, zgodnie z ich zapotrzebowaniem. Ponadto PSSE rozdysponowywała środki chlorowe do dezynfekcji powierzchni, które były rozdawane przedstawicielom samorządów w celu rozdysponowania mieszkańcom.

PPIS w Oławie prowadził szeroko zakrojoną kampanię informacyjną, mającą na celu zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie zagrożeń wynikających z kontaktu z wodą powodziową, stosowaniem preparatów i mieszanin chemicznych, oraz stosowania i użytkowania żywności i przedmiotów użytku, które miały kontakt z wodą powodziową.

PPIS publikował również codzienne komunikaty dotyczące jakości wody do spożycia podawanej przez wodociągi publiczne z terenu powiatu.

Komunikaty PPIS w Oławie były publikowane na oficjalnej stronie internetowej PSSE oraz na kontach PSSE w mediach społecznościowych (Facebook, Twitter (X)). Ponadto wszystkie istotne informacje były na bieżąco przekazywane władzom samorządowym celem ich rozpowszechnienia wśród mieszkańców.

Na podstawie przedstawionych powyżej informacji Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Oławie uznaje stan sanitarny powiatu oławskiego za dobry.